Høringsnotat om forslag til lov om Medieombudsmanden

04. november 2026
JUBR

Indholdsfortegnelse

1 Høringen 1
1.1 Høringsperiode 1
1.2 Hørte myndigheder, organisationer m.v. 1

2 Høringssvarene 3
2.1 Generelle bemærkninger til lovforslaget 3
2.2 Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget 4

3 Lovforslaget i forhold til lovudkastet 25

1 Høringen

1.1 Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om Medieombudsmanden har i perioden fra den 2. september 2026 til den 29. september 2026 været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkast til lovforslag blev den 2. september 2026 endvidere sendt til Folketingets Kultur- og Kirkeudvalg og Folketingets Retsudvalg til orientering. Herudover blev udkast til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 2. september 2026.

Et udkast til lovforslag om Medieombudsmanden blev desuden sendt i høring hos de samme myndigheder, organisationer m.v. den 30. januar 2026. Høringen blev ikke afsluttet før, der blev udskrevet valg til Folketinget. Flere af høringssvarene gav anledning til forskellige præciseringer og justeringer i lovforslaget, som er blevet indarbejdet i lovforslaget forud for den aktuelle høring. Disse præciseringer og justeringer fremgår derfor ikke af dette høringsnotat.

1.2 Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over de myndigheder, organisationer m.v., som er kommet med høringssvar. Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om høringsparten havde bemærkninger til udkastet til lovforslag eller ej.

Høringssvar - september 2026		
Høringspart	**Bemærkninger**	**Ingen bemærkninger**
Advokatrådet	X	
Anti Doping Danmark	X	

Bistandsadvokaternes Landsforening	X	
Børnerådet	X	
Daniel Marko Ishøj Nielsen		X
Danske Advokater	X	
Danske Medier	X	
Dansk Erhverv	X	
Dansk Folkeoplysnings Samråd	X	
Dansk Industri	X	
Dansk Journalistforbund	X	
Datatilsynet	X	
Den danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder	X	
Digitaliseringsstyrelsen		X
Digitalt Ansvar	X	
DMJX	X	
Domstolsstyrelsen		X
DR	X	
Erhvervsstyrelsen	X	
Forbrugerombudsmanden	X	
Forenede Digitale Anlæg (FDA)	X	
Gadejuristen	X	
Institut for Menneskerettigheder	X	
Justitia	X	
KL	X	
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	X	
KreaKom	X	
Københavns Byret	X	
Københavns Retshjælp		X
Medierådet for Børn og Unge	X	
Nye Medier	X	
Politiforbundet	X	
Pressenævnet	X	
Rigsrevisionen	X	
Somenta	X	
TV 2	X	
Wikimedia Danmark	X	
Vestre Landsret	X	
Østre Landsret	X	

De høringsparter, som har indsendt høringssvar i forbindelse med den første høring den 30. januar 2026, men ikke til det opdaterede udkast til lovforslag, som blev sendt i høring den 2. september 2026, fremgår af oversigten nedenfor. Disse høringssvar er medtaget i dette høringsnotat i det omfang, bemærkningerne forsat er relevante for det opdaterede udkast til lovforslag. Der henvises desuden til høringssvarene.

Høringssvar – februar 2026		
Høringspart	**Bemærkninger**	**Ingen bemærkninger**

Forbundet for Influenter og Bloggere i Dansk Journalistforbund	X	
Frank Ulrich	X	
KLF Kirke og Medier	X	
Røde Kors	X	
Sten Schaumburg-Müller	X	
Sø- og Handelsretten	X	

2 Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til lovforslag.

Kulturministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer, der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i modtagne høringssvar, men er foretaget på Kulturministeriets egen foranledning.

2.1 Generelle bemærkninger til lovforslaget

Overordnet set giver høringsparterne udtryk for at bakke op om hovedlinjerne og formålet med lovforslaget. Der bakkes særligt op om at styrke beskyttelsen af borgere i en digital medievirkelighed, hvor nyhedslignende indhold i stigende grad formidles af alternative medieaktører, som ikke er underlagt samme ansvar som de traditionelle massemedier. Høringsparterne anfører dog samtidig en række forskellige bemærkninger og anbefalinger, som gennemgås i pkt. 2.2.1-2.2.11 nedenfor.

Flere af høringsparterne anerkender, at der siden den første offentlige høring er foretaget ændringer i lovforslaget og finder det positivt, at der på flere punkter er skabt større klarhed om den foreslåede ordning. Det gælder blandt andet, at det nærmere indhold af ansvarsnormen "god offentliggørelsesskik" foreslås fastsat i en bekendtgørelse, samt at afgrænsningen af Medieombudsmandens kompetencer over for traditionelle massemedier er blevet tydeliggjort.

Flere af høringsparterne peger dog samtidig på, at det er problematisk, hvis ansvarsnormen om god offentliggørelsesskik træder i kraft samtidig med de institutionelle regler og dermed før, der er udpeget en Medieombudsmand og før, denne har udstedt nærmere regler om god offentliggørelsesskik. **KreaKom** foreslår på den baggrund, at der sondres mellem institutionel ikrafttræden og materiel ikrafttræden, så de bestemmelser, der er nødvendige for at etablere Medieombudsmanden, foretage udpegninger og fastsætte de nødvendige administrative regler og forretningsordenen, træder i kraft den 1. januar 2027, og de materielle pligter og den

dertil knyttede håndhævelse først træde i kraft, når de regler, der er nødvendige for at fastlægge pligternes indhold og anvendelsesområde, er udstedt og offentliggjort. **Dansk Erhverv** mener også, at der bør være en implementeringsperiode.

Medierådet for Børn og Unge opfordrer til, at fokus på beskyttelse af mindreåriges adgang til troværdig viden og nyheder skærpes i lovforslaget og Medieombudsmandens opdrag.

Kulturministeriet er enig i, at alternative medieaktører, som vil skulle efterleve den nye ansvarsnorm om god offentliggørelsesskik, bør have tilstrækkelig tid og mulighed for at orientere sig i de nærmere regler for ansvarsnormen, før den træder i kraft. Det er derfor tilføjet i lovforslaget, at ansvarsnormen først træder i kraft, efter Medieombudsmanden har udstedt nærmere regler om ansvarsnormen.

Det er også tilføjet til lovforslaget, at det forudsættes, at Medieombudsmanden udsteder en bekendtgørelse hurtigst muligt efter etableringen.

Hvad angår fokus på beskyttelse af mindreårige bemærker Kulturministeriet, at det i lovforslaget forudsættes, at Medieombudsmanden skal have et særligt fokus på overholdelsen af den nye ansvarsnorm i forhold til indhold målrettet børn og unge, ligesom repræsentanter for børn og unge er repræsenteret i udpegningsorganet.

2.2 Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1 Organisering af Medieombudsmanden

Dansk Industri anbefaler, at en eventuel Medieombudsmandsinstitution organiseres efter principper, der kendes fra eksempelvis Forbrugerklagenævnet og andre uafhængige klage- og tvistløsningsorganer og mener, at institutionen bør finansieres gennem en kombination af offentlig basisfinansiering og delvis brugerbetaling i de sager, der behandles. En sådan model kan efter DI's opfattelse både understøtte en effektiv sagsbehandling og bidrage til institutionens uafhængighed af det politiske system.

Dansk Journalistforbund kan ikke se fornuften i, at Medieombudsmanden er undtaget for de statslige regler angående personale og overenskomstvilkår.

Rigsrevisionen anfører, at Rigsrevisionen med den foreslåede § 28, stk. 3, vil have mulighed for at gennemføre en større undersøgelse og afgive en beretning om Medieombudsmanden til Statsrevisorerne, men at Medieombudsmandens regnskab ikke vil indgå i Rigsrevisionens årlige revision.

Rigsrevisionen er i tvivl om, hvilken konsekvens Medieombudsmandens undtagelse fra de statslige bevillingsregler vil have for Folketingets kontrol med Medieombudsmandens økonomiske dispositioner.

Kulturministeriet bemærker, at det fremgår af den politiske aftale, at Medieombudsmanden etableres som en offentligt finansieret uafhængig institution. Medieombudsmanden er uafhængig fra staten og vil dermed ikke være underlagt statslige regler for personale og overenskomstvilkår. Det foreslås i § 29, stk. 2, at Medieombudsmanden skal følge rimelige lønniveauer svarende til de statslige overenskomster for tilsvarende arbejde, ligesom kilometergodtgørelse som udgangspunkt ydes efter statens laveste takst. Formålet hermed er at fastsætte rammer for lønniveauer og kilometergodtgørelse for Medieombudsmandens ansatte, der understøtter hensigtsmæssig forvaltning af statslige midler.

Kulturministeriet bemærker videre, at § 26 er ændret, så det i et nyt stk. 2 fremgår, at kulturministeren fører et økonomisk tilsyn med tilskuddets anvendelse inden for formålet og kan påtale herom. Dertil er det tilføjet i bemærkningerne til § 26, stk. 2, at kulturministeren vil kunne påtale over for Medieombudsmanden, såfremt ministeren som led i det økonomiske tilsyn konstaterer, at tilskudsvilkårene ikke overholdes. Det er videre tilføjet, at kulturministeren kan føre et almindeligt ulovbestemt sektortilsyn, hvilket indebærer, at ministeren vil kunne påtale, hvis der foregår ulovligheder i sagsbehandlingen eller økonomiske uregelmæssigheder, men ministeren vil ikke kunne instruere eller sanktionere Medieombudsmanden.

Derudover vil Folketinget kunne stille spørgsmål til kulturministeren om Medieombudsmanden.

Kulturministeriet bemærker dertil, at Medieombudsmanden som institution vil udgøre en del af den offentlige forvaltning. Det er derfor ministeriets vurdering, at Medieombudsmanden vil være omfattet af Folketingets Ombudsmands kompetence.

2.2.2. Udpegning af Medieombudsmanden

Flere af høringsparterne foreslår, at udpegningsorganet udvides med repræsentanter fra de forskellige organisationer. Således foreslår, **TV 2**, at udpegningsorganet tilføjes en repræsentant udpeget af DR og TV 2, **Dansk Erhverv** foreslår, at udpegningsorganet tilføjes repræsentanter fra et public-service-medie og en erhvervsorganisation, **Nye Medier** foreslår, at udpegningsorganet tilføjes en repræsentant fra Nye Medier og **Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS)**, at udpegningsorganet tilføjes en repræsenteret fra DFS. **Danske Advokater** anbefaler, at advokaten i udpegningsorganet udpeges af Advokatrådet og Danske advokater.

Justitia anbefaler, at der fastsættes regler om udpegningsperioder og genudpegning af medlemmer af udpegningsorganet i Medieombudsmandsloven, og at det sikres, at udpegningsorganet udpeger en medieombudsmand, der ikke kun er formelt uafhængig, men også i praksis fremstår uafhængig af alle relevante aktører.

Vestre Landsret og **Østre Landsret** har noteret sig, at det af den politiske aftale fremgår, at formanden for udpegningsorganet skal være en landsdommer, men bemærker, at dommere sædvanligvis alene udpeges til offentlige råd eller nævn,

hvor der er tale om tvistløsning, klagesagsbehandling eller lignende opgaver, hvilket ikke er tilfældet for det foreslåede udpegningsorgan. Landsretterne opfordrer derfor til, at sammensætningen af det foreslåede udpegningsorgan ændres, således at en dommer ikke deltager.

Vestre Landsret og **Østre Landsret** anfører videre, at det er uklart, om udpegningsorganet skal anses for ansættelsesmyndighed for medieombudsmanden og at det kan overvejes at præcisere, at eksempelvis det relevante ministerium er ansættelsesmyndighed, og at udpegningsorganet alene skal godkende løn og ansættelsesvilkår for Medieombudsmanden.

Kulturministeriet bemærker, at udpegningsorganets sammensætning følger af den politiske aftale. I udpegningsorganet indgår bl.a. repræsentanter fra juristtanden, alternative medieaktører, traditionelle massemedier og offentligheden. Det vil endvidere være udpegningsorganet, som udpeger Medieombudsmanden.

Kulturministeriet bemærker videre, at den foreslåede sammensætning af udpegningsorganet har til formål at afspejle de aktører, som medieombudsmanden får kompetence over for, sikre de nødvendige juridiske kundskaber og at repræsentere offentligheden, herunder bl.a. børn og unge.

2.2.3. Medieombudsmandens kompetencer

2.2.3.1. Oplysende og debatskabende funktion, herunder forholdet til almindelig redelighed

Danske Medier, DR, TV 2 og **Dansk Erhverv** finder overordnet set, at Medieombudsmanden som led i sin debatskabende funktion om den danske medievirkelighed ikke bør have kompetence til at udtale sig om god presseskik.

Bekymringen går særligt på, at Medieombudsmanden skal kunne tilkendegive sin mening om, hvorvidt retningslinjerne for god presseskik og konkrete afgørelser fra Pressenævnet afspejler almindelig redelighed og det anføres, at konsekvensen heraf kan blive, at der indføres et parallelt og uklart normsystem, som vil kunne have en "chilling effect" på massemedierne i redaktionelle valg,

Danske Medier, DR, TV 2 og **Dansk Erhverv** finder videre, at det er uklart, hvad der nærmere skal forstås med begrebet "almindelig redelighed"-

DMJX anfører, at udtrykket " den danske medievirkelighed" er uklart og bredere end Medieombudsmandens formålsområde. Det anføres, at en mere distinkt formulering eksempelvis vil kunne være: "almindelig redelighed og god udgivelsesskik" og at udtrykket "den offentlige debat" ligeledes er uklart.

Kulturministeriet bemærker, at lovforslaget ikke indfører en ny ansvarsnorm for traditionelle massemedier omfattet af medieansvarsloven, som fortsat vil være underlagt medieansvarsloven, retningslinjerne for god presseskik og Pressenævnets

kompetence. På baggrund af høringssvarene er det nu tilføjet eksplicit i lovforslagets bemærkninger, at traditionelle massemedier med lovforslaget ikke underlægges en ny ansvarsnorm.

Kulturministeriet bemærker videre, at det foreslåede udmønter den politiske aftale, hvoraf det fremgår, at Medieombudsmanden skal have kompetence til at indbringe sager for Pressenævnet, der har væsentlig eller principiel betydning for almindelig redelighed, og i den forbindelse argumentere for, hvorfor god presseskik er tilsidesat, jf. også pkt. 2.2.3.6 nedenfor. Begrebet "almindelig redelighed" fremgår også af Medieansvarsudvalgets afrapportering fra januar 2025. Medieombudsmanden vil ikke kunne træffe afgørelse om, hvorvidt en offentliggørelse er i strid med retningslinjerne om god presseskik, men vil på baggrund af Pressenævnets afgørelser kunne tilkendegive sin mening om, hvorvidt retningslinjerne for god presseskik afspejler almindelig redelighed. Derudover vil Medieombudsmanden kunne fremme almindelig redelighed ved at bidrage til den offentlige debat.

2.2.3.2. Afgrænsning af alternative medieaktører omfattet af Medieombudsmandens kompetence

Flere af høringsparterne, herunder **FDA**, **Dansk Industri**, **Institut for Menneskerettigheder, KreaKom, Forbundet for Influenter og Bloggere i Dansk Journalistforbund, Advokatrådet og Medierådet for Børn og Unge** giver udtryk for, at der med fordel kan opstilles flere objektive kriterier for afgrænsningen af alternative medieaktører og i forhold til det indhold, der er omfattet af Medieombudsmandens kompetence. Særligt i forhold til øvrige alternative medieaktører med under 15.000 følgere anføres det, at uklarhed om afgrænsningen kan skabe utilsigtet tilbageholdenhed i deltagelsen i den offentlige debat blandt alternative medieaktører.

Wikimedia Danmark opfordrer til, at alderskriteriet på 15 år til andre end fysiske personer præciseres, idet det bl.a. anføres, at det er uklart, om der for en juridisk person tænkes på tiden siden organisationens stiftelse.

KreaKom og **Dansk Erhverv** finder, at kriteriet "særlig relation her til landet" bør præciseres yderligere, så det i videst muligt omfang er forudsigeligt for aktørerne, hvornår deres indhold har en sådan relation til Danmark, at Medieombudsmanden har kompetence og bemærker, at anvendelsen af kriteriet skal være i overensstemmelse med oprindelseslandsprincippet mv.

Hvad angår øvrige alternative medieaktører, som har under 15.000 følgere, opfordrer **KreaKom** til at præcisere, hvordan ansvarsnormen finder anvendelse, når Medieombudsmandens kompetence først aktualiseres som følge af indholdets efterfølgende udbredelse, og hvilken betydning dette har for aktørens senere offentliggørelser. **Justitia** finder, at Medieombudsmanden ikke bør have kompetencer overfor alternative medieaktører med få følgere, mens bl.a. **Digitalt Ansvar** støtter, at Medieombudsmanden også kan behandle sager om mindre aktører, når indholdet er af alvorlig eller principiel karakter og er nået bredt ud.

Hvad angår større alternative medieaktører finder **KreaKom, Dansk Erhverv** og **Dansk Industri**, at en tærskel på 15.000 følgere for større alternative medieaktører fremstår lavt. Det bemærkes bl.a., at en afgrænsning baseret på rækkevidde ikke i tilstrækkelig grad tager højde for kontekst, indholdets karakter og den faktiske påvirkning.

Kulturministeriet bemærker, at lovforslaget udmønter den politiske aftale, hvoraf det bl.a. fremgår, at Medieombudsmandens kompetence som udgangspunkt skal være afgrænset til medieaktører, der har f.eks. mindst 15.000 følgere, abonnenter m.v. på den platform, hvor indholdet er blevet udbredt. Kulturministeriet bemærker i den forbindelse, at lovforslaget er blevet justeret, således at kulturministeren ikke vil skulle fastsætte en bekendtgørelse om den nærmere afgrænsning af større alternative medieaktører. Det er i stedet tilføjet i bemærkningerne til § 11, stk. 1, at en vis rækkevidde for større alternative medieaktører f.eks. kan være mindst 15.000 følgere, abonnenter m.v. på den platform, hvor indholdet er blevet udbredt til offentligheden, jf. appendiks til den politiske aftale.

Det følger videre af aftalen, at Medieombudsmanden dog også skal kunne tage sager op, som er udbredt af aktører med færre end 15.000 følgere, abonnenter m.v., hvis indholdet vurderes at være nået bredt ud, og indholdet vurderes at være af en principiel eller alvorlig karakter. I vurderingen af, om indholdet er nået bredt ud, vil der bl.a. kunne lægges vægt på, om afsenderen har annonceindtægter, om indholdet har skabt stor debat, og om afsenderen er en kendt eller offentlig person. I vurderingen af, om indholdet er af principiel eller alvorlig karakter, kan det i skønnet tillægges vægt, hvis indholdet henvender sig til, eller er målrettet mod, børn og unge, da denne målgruppe er særligt udsat for at blive påvirket af mis- og desinformation. Det kan herudover tillægges vægt, hvis afsenderen har mange børn og unge som følgere.

Hvad angår "særlig relation her til landet" bemærker Kulturministeriet, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at indhold, der helt eller delvis er på dansk, vil som det klare udgangspunkt have en særlig relation her til landet. Dette udgangspunkt gælder dog ikke indhold, som er oversat til dansk. For indhold, der ikke helt eller delvist er på dansk, eller som er oversat til dansk, vil der navnlig skulle lægges vægt på, om indholdet henvender sig særligt til danskere, personer, der befinder sig i Danmark, eller danske institutioner, virksomheder m.v. Det forhold, at afsenderen er dansk, eller at indholdet tilgås af mange danskere eller personer, der befinder sig i Danmark, vil ikke i sig selv medføre, at indholdet skal anses for at have en særlig relation her til landet.

Det fremgår desuden af lovforslagets bemærkninger, at der vil kunne være tilfælde, hvor Medieombudsmanden ikke har kompetence over for en alternativ medieaktør, som er etableret i et andet land, selv om betingelserne i den foreslåede § 11 er opfyldt. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis EU-regler medfører, at en alternativ medieaktør kun er omfattet af reglerne i etableringslandet.

Hvad angår alderskriteriet på 15 år bemærker Kulturministeriet, at det ikke er hensigten, at det i forhold til juridiske personer skal gælde for tiden siden organisationens stiftelse. Dette er også præciseret i lovforslaget.

Flere af høringssvarene opfordrer til, at der tages stilling til Medieombudsmandens kompetence over for konkrete aktørgrupper.

Wikimedia Danmark finder således, at lovforslagets anvendelse på Wikimediawikier og tilsvarende projekter bør afklares udtrykkeligt, ligesom **KL** også anfører, at det bør fremgå tydeligere, hvis kommunerne er tiltænkt omfattet af loven. Det er **Justitias** opfattelse, at Medieombudsmandens kompetence ikke bør omfatte grupper, der ikke kan anses for sammenlignelige med traditionelle massemedier, herunder f.eks. politikere, NGO'er og almindelige deltagere i den offentlige debat. **Justitia** og **KL** giver udtryk for, at grænsefladerne til andre kontrolinstanser bør afklares, f.eks. i forhold til Folketingets Ombudsmand.

KreaKom og **Dansk Erhverv** anfører, at det er afgørende, at reglernes betydning for andre aktører, der medvirker til eller står bag indhold offentliggjort af en alternativ medieaktør, står klart. **KreaKom** og **Dansk Erhverv** opfordrer videre til klare kompetencegrænser mellem Forbrugerombudsmanden og Medieombudsmanden.

Kulturministeriet bemærker, at afgrænsningen af alternative medieaktører omfattet af Medieombudsmandens kompetence er fastsat i overensstemmelse med den politiske aftale. Der er i lovforslaget tilføjet en række eksempler på aktører, som kan være omfattet, f.eks. influenter, politikere og offentlige myndigheder m.v., som formidler indhold via digitale formidlingstjenester, samt bloggere og podcastere.

Flere høringsparter har også bemærkninger til det indhold, som vil kunne være omfattet af Medieombudsmandens kompetence.

KreaKom, Dansk Erhverv og **Dansk Journalistforbund** giver udtryk for, at grænsen for, hvornår indhold har karakter af hhv. faktuel formidling og meningstilkendegivelser kan være vanskelig i praksis og opfordrer til, at grænsen bør være tilstrækkelig klar og operationel.

Digitalt Ansvar finder det positivt, at bemærkningerne fastslår, at deling af et billede vedrørende en andens private forhold kan være omfattet, "hvis delingen sker som led i nyhedsformidling eller anden formidling af kendsgerninger", men finder det uklart, om de profiler som hænger privatpersoner ud er omfattet, når de deler intime billeder, rygter eller screenshots af privatpersoner uden, at det er nyhedsrelateret.

Anti Doping Danmark, Somenta og **Digitalt ansvar** opfordrer til, at sundhedsrelateret misinformation og andet sundhedsskadeligt indhold prioriteres.

DMJX anfører, at det forekommer uklart, hvilke ikke-periodiske fysiske udgivelser, der vil være omfattet af Medieombudsmandens kompetence, når det ikke er bøger.

KL finder, at det bør præciseres, hvordan begrebet "formidling af faktuel karakter" skal afgrænses i forhold til almindelig myndighedskommunikation.

Kulturministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at meningstilkendegivelser og lignende holdningsbåret indhold ikke vil være omfattet, medmindre der samtidig, som led i offentliggørelsen, gives eller gengives oplysninger som har karakter af en form for nyhedsformidling eller anden formidling af kendsgerninger, der bringes eller viderebringes som faktuelle kendsgerninger.

Kulturministeriet bemærker videre, at det er en forudsætning for Medieombudsmandens kompetence, at indholdet har karakter af nyhedsformidling eller anden formidling af faktuel karakter.

Med hensyn til ikke-periodiske fysiske udgivelser bemærker Kulturministeriet, at det f.eks. vil kunne være en pamflet, løbeseddel eller lignende.

2.2.3.3. Håndhævelse af ny ansvarsnorm om "god offentliggørelsesskik"

Dansk Erhverv og **KreaKom** finder det positivt, at det nærmere indhold af ansvarsnormen om god offentliggørelsesskik foreslås fastsat i en bekendtgørelse og ikke alene udvikles gennem praksis og anfører bl.a., at det vil give de omfattede aktører et tydeligere grundlag for at orientere sig om normens indhold og rækkevidde. **Dansk Journalistforbund, FDA, Danske Advokater** og **Justitia** anfører, at "god offentliggørelsesskik" med fordel kan defineres og afgrænses nærmere i lovforslaget.

Børnerådet anbefaler, at Medieombudsmandens bekendtgørelse forholder sig til børns rettigheder, når alternative medieaktører omtaler, afbilder og anvender børn som kilder. **Medierådet for Børn og Unge** opfordrer videre til, at Medieombudsmanden får kompetence til at anmode om data om f.eks. følgeres alder fra alternative medieaktører, alternativt at større alternative medieaktører pålægges at aflægge en kontinuerlig "transparency report" med inspiration fra forordningen om digitale tjenester.

Kulturministeriet er enig i, at ansvarsnormen om god offentliggørelsesskik bedst egner sig til at blive defineret nærmere i en bekendtgørelse udstedt af Medieombudsmanden, og det foreslås derfor med lovforslaget, at Medieombudsmanden skal fastsætte nærmere regler om god offentliggørelseskik.

Det forudsættes i lovforslaget, at Medieombudsmanden i forbindelse med fastsættelsen af reglerne vil søge inspiration i retningslinjerne for god presseskik og de etiske retningslinjer for influenter og bloggere. Det forudsættes desuden, at de nærmere regler om god offentliggørelsesskik udformes på en måde, som giver mulighed for, at

Medieombudsmanden også kan forme udviklingen af ansvarsnormen gennem sin praksis. Endelig forudsættes det, at Medieombudsmanden løbende vil tilpasse de nærmere regler om god offentliggørelsesskik den teknologiske og samfundsmæssige udvikling.

Flere høringsparter har også bemærkninger af processuel karakter vedrørende Medieombudsmandens håndhævelse af ansvarsnormen "god offentliggørelsesskik".

Justitia udtrykker således bekymring over, at Medieombudsmanden får kompetence til selv at opstarte og afgøre sager om "god offentliggørelsesskik".

Justitia anbefaler også, at Medieombudsmandens kompetence til at opstarte sager om god offentliggørelsesskik imod forurettedes ønske begrænses. **Børnerådet** beder om præcisering af, hvordan barnets synspunkter tillægges vægt efter alder og modenhed, og hvordan barnets bedste indgår, hvis en sag fortsætter mod barnets ønske.

Danske Medier og **Justitia** finder det uhensigtsmæssigt, at der ikke er fastsat en frist for indgivelse af klager over, at alternative medieaktører har handlet i strid med god offentliggørelsesskik.

Justitia anbefaler, at det bør skrives eksplicit ind i lovudkastet, at der kan gives opsættende virkning, når en sag om efterlevelse af Medieombudsmandens afgørelse om brud på "god offentliggørelsesskik" indbringes for domstolene, og at dette især bør finde sted i starten af perioden efter ikrafttrædelse af Medieombudsmandsloven, hvor der kan være usikkerhed om lovens fortolkning.

Danske Advokater anbefaler, at behovet for at undtage Medieombudsmandens afgørelser efter § 19 fra forvaltningsloven (vedr. parthøring) genovervejes.

Gadejuristen anfører, at for socialt udsatte personer kan kravet om at stå frem udgøre en væsentlig barriere for at henvende sig til Medieombudsmanden og anbefaler derfor, at det udtrykkeligt fremgår af lovforslaget eller bemærkningerne, at en henvendelse til Medieombudsmanden kan indgives ved en bisidder, fuldmægtig eller relevant retshjælp på den forurettedes vegne.

DR noterer med tilfredshed, at det tidligere udkast til bestemmelsen er ændret, således at fortroligheden ikke længere omfatter alle oplysninger, der kan identificere forurettede (fx stilling), men alene omfatter forurettedes navn og kun i de tilfælde, hvor navnet ikke nævnes i afgørelsen.

Wikimedia Danmark foreslår, at Medieombudsmanden som udgangspunkt ikke skal tage sager op fra områder, hvor der vurderes at eksistere velfungerende selvjustits og henviser i den forbindelse til Medieansvarsudvalgets anbefalinger. **Forbundet for Influenter og Bloggere i Dansk Journalistforbund** anfører også, at eksisterende selvregulering bør respekteres, og anbefaler, at Influentnævnet anerkendes som et centralt element i den samlede reguleringsstruktur.

Kulturministeriet bemærker, at Medieombudsmandens kompetencer til både at optage sager af egen drift og samtidig afgøre sagerne er på linje med andre sammenlignelige myndigheders kompetencer.

Angående Medieombudsmandens opstart af sager uden forurettedes samtykke bemærker Kulturministeriet, at det følger af lovforslagets bemærkninger, at Medieombudsmanden i henhold til de almindelige forvaltningsretlige principper om sagsoplysning godt vil kunne træffe afgørelse i en sag uden partshøring af forurettede, hvis Medieombudsmanden ikke kan finde frem til forurettede. Det vil heller ikke være en betingelse for Medieombudsmandens videre behandling af sagen, at den eller de forurettede samtykker hertil. Medieombudsmanden vil dog kunne undlade at fortsætte behandlingen af en sag, hvis den eller de forurettede ikke ønsker, at Medieombudsmanden behandler sagen.

Angående frister for henvendelser bemærker Kulturministeriet, at der kan være tilfælde, hvor en offentliggørelse først når bredt ud efter en længere periode, f.eks. efter 12 uger, som er den klagefrist, der gælder for Pressenævnet. Det vil være op til Medieombudsmanden at vurdere, om en henvendelse fortsat giver anledning til undersøgelse.

Kulturministeriet bemærker, at henvendelser til Medieombudsmanden også kan indgives af andre end en eventuelt forurettet, og er enig i, at en henvendelse også kan indgives ved en bisidder, fuldmægtig eller relevant retshjælp på den forurettedes vegne. Det vil blot være et krav, at henvendelsen er navngiven og dermed ikke anonym. Det bemærkes i den forbindelse, at hvis der er en forurettet person, må dennes navn kun nævnes i Medieombudsmandens afgørelse, hvis den forurettede har givet tilladelse til det.

Kulturministeriet bemærker videre, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det på områder med velfungerende selvjustits forudsættes, at Medieombudsmanden samarbejder med de pågældende instanser. Der er ikke taget eksplicit stilling til spørgsmålet i den politiske aftale, men det er ministeriets vurdering, at det foreslåede er i overensstemmelse hermed.

For så vidt angår anbefalingen om opsættende virkning bemærker Kulturministeriet, at det fremgår af lovforslagets § 14, stk. 1, at Medieombudsmanden træffer afgørelse om, hvorvidt en alternativ medieaktør har handlet i strid med god offentliggørelsesskik. Det fremgår hertil af de specielle bemærkninger, at indbringelse af en sag for domstolene ikke vil have opsættende virkning i forhold til afgørelser truffet af medieombudsmanden. Kulturministeriet finder, at indbringelse af en sag om efterlevelse af Medieombudsmandens afgørelse om brud på "god offentliggørelsesskik" for domstolene ikke bør tillægges opsættende virkning.

2.2.3.4. Retssagskompetencer

Danske Medier foreslår, at Medieombudsmanden ikke kun skal kunne biintervenere eller føre sager som mandatar for den, der føler sig krænket af en alternativ medieaktørs offentliggørelse, men også *til fordel* for den alternative medieaktør.

Justitia anbefaler, at Medieombudsmandens mulighed for at indtræde i civile sager afskaffes eller begrænses. Foreningen anfører, at i mange situationer kan den alternative medieaktør være den "lille" part i en konflikt, mens Medieombudsmanden med forslaget får mulighed for at gå ind og hjælpe den "stærke" part i konflikten.

Justitia anbefaler, at Medieombudsmanden ikke får kompetence til at føre straffesager mod alternative medieaktører og anfører, at straffesager principielt hører hjemme ved anklagemyndigheden. Derfor bør sagerne efter Justitias opfattelse ikke varetages af en statslig institution, der varetager forurettedes interesser, og derfor ikke kan anses for at have samme objektivitet som anklagemyndigheden. Foreningen anfører videre, at anklagemyndighedens prøvelse af, om en sag skal føres, må forventes at blive ret formel, når Medieombudsmanden som ekspert på området har anmodet om, at sagen føres.

Bistandsadvokaternes Landsforening hæfter sig ved, at det efter § 15 kan overlades til Medieombudsmanden at udføre tiltalen, hvis der som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse rejses offentlig tiltale for en forbrydelse i straffelovens kapitel 27 – freds- og ærekrænkelser. Foreningen mener, at man med fordel kan indføre ret til beskikkelse af advokat i disse sager med tildeling af samme rettigheder, som anført i retsplejelovens kap. 66a. Tilsvarende ret/mulighed kunne gives i sager, der ellers er undergivet privat påtale, idet Medieombudsmanden kan bestemme, at almene hensyn kræver offentlig påtale. Det betyder, at den krænkede potentielt kan slippe for selv at skulle bære hele byrden ved en privat straffesag, men de bør stadig have ret til deres egen (bistands)advokat.

Bistandsadvokaternes Landsforening opfordrer til, at det tænkes ind, om det er bistandsadvokatens opgave at rådgive om den noget større værktøjskasse, den forurettede kan få – og hvordan det i givet fald honoreres.

Vestre Landsret og **Østre Landsret** bemærker, at Medieombudsmanden og dennes ansatte kan møde i visse civile sager og straffesager og går i den forbindelse ud fra, at de pågældende, der får mulighed for at møde i retten, vil have den fornødne viden om og erfaring med retssagsbehandling.

Kulturministeriet bemærker, at det fremgår af den politiske aftale, at Medieombudsmanden skal have kompetence til at føre straffesager om freds- og ærekrænkelser, der er fremsat eller udbredt af alternative medieaktører og kompetence til at indtræde i og føre civile sager mod alternative medieaktører.

I henhold til den politiske aftale er formålet med Medieombudsmandens retssagskompetencer at give almindelige danskere en nemmere vej til retfærdighed samtidig med, at de alternative medieaktører bliver holdt ansvarlige for det nyhedslignende

indhold, de eksponerer både børn og voksne for. Såfremt en alternativ medieaktør bliver udsat for f.eks. freds- og ærekrænkelser af en anden alternativ medieaktør, vil Medieombudsmanden kunne føres sagen. Kulturministeriet bemærker, at lovforslaget ikke ændrer på muligheden for at få beskikket en bistandsadvokat.

Kulturministeriet bemærker også, at lovforslaget er udformet således, at i det omfang, der kan gøres et straf- eller erstatningsansvar gældende over for andre, som følge af en alternativ medieaktørs offentliggørelse - f.eks. den digitale formidlingstjeneste - vil Medieombudsmanden også kunne føre disse sager.

Kulturministeriet bemærker videre, at Medieombudsmanden vil være underlagt de samme grundlæggende principper som anklagemyndigheden, når Medieombudsmanden udfører opgaver, som ellers ville være blevet udført af anklagemyndigheden, herunder objektivitetsprincippet. Det bemærkes videre, at det fortsat vil være anklagemyndigheden, der rejser tiltale og domstolene, der afsiger dom.

2.2.3.5. Henstille fri proces

Gadejuristen anbefaler, at der i en vejledning om ordningen beskrives, hvordan personer uden digital adgang, fast bopæl eller juridisk bistand kan få hjælp til at indgive henvendelse og få afklaret mulighederne for fri proces.

Danske Medier lægger afgørende vægt på, at lovforslaget alene giver Medieombudsmanden kompetence til at henstille, at der meddeles fri proces i sager mod medier omfattet af medieansvarsloven, men ikke kompetence til at meddele fri proces.

Justitia anfører, at Medieombudsmanden bør gives kompetence til også at kunne hjælpe alternative medieaktører, når de møder retlige konflikter, herunder henstille til fri proces.

Kulturministeriet bekræfter, at Medieombudsmanden vil have kompetence til at henstille, at der meddeles fri proces i anledning af forhold, der er omfattet af Medieombudsmandens virksomhed, men ikke kompetence til at meddele fri proces. Civilstyrelsen vil kunne tillægge Medieombudsmandens henstilling vægt, ved vurderingen af, hvorvidt betingelserne om fri proces er opfyldt. Da Medieombudsmanden forudsættes kun at henstille til fri proces i sager, som har en væsentlig samfundsmæssig betydning, eller som er særligt indgribende for den forurettede part, vil henstillingen normalt kunne være et vægtigt moment i vurderingen.

Kulturministeriet bemærker, at Medieombudsmandens formål er at fremme almindelig redelighed i mediebilledet. Såfremt en alternativ medieaktør bliver udsat for en krænkelse eller andre forhold, som er omfattet af Medieombudsmandens virksomhed, vil Medieombudsmanden kunne henstille, at der meddeles fri proces.

2.2.3.6. Indbringelse af sager for Pressenævnet

DR noterer med tilfredshed, at lovforslaget er ændret, således at sager om DR's, TV 2/DANMARK A/S' og de regionale TV 2-virksomheders offentliggørelser, som Medieombudsmanden ønsker at indbringe, først skal indbringes for det pågældende medie, før en eventuel afgørelse kan indbringes for Pressenævnet. Ændringen bringer Medieombudsmandens adgang til at indbringe sager på dette område i bedre overensstemmelse med den eksisterende klageordning efter medieansvarsloven.

DR, **TV 2**, **Danske Medier** og **Dansk Erhverv** finder, at betingelserne for Medieombudsmandens indbringelse af sager for Pressenævnet efter § 13 bør præciseres. De anfører, at det bør fremgå direkte af lovteksten, at der skal være tale om sager af væsentlig eller principiel betydning, og lovbemærkningerne bør beskrive nærmere, hvilke sagstyper dette omfatter. De opfordrer også til, at der i bemærkningerne henvises til Pressenævnets notat af 28. september 2015 om egen drift-sager, der blandt andet indeholder nævnets generelle vurdering af, hvornår en sag er af væsentlig eller principiel betydning.

DR, TV 2, Danske Medier, og **Dansk Erhverv** problematiserer, at Medieombudsmanden vil kunne indbringe en sag for Pressenævnet, som vedkommende mener har væsentlig eller principiel betydning for "almindelig redelighed", og at Medieombudsmanden i den forbindelse vil kunne tilkendegive sin mening om, hvorvidt retningslinjerne for god presseskik afspejler almindelig redelighed. Ligesom under høringsnotatet pkt. 2.2.3.1 går bekymringen særligt på, at konsekvensen kan blive, at der indføres et parallelt og uklart normsystem, som vil kunne have en "chilling effect" på massemediernes redaktionelle valg

Pressenævnet bemærker, at det følger af lovforslaget, at Pressenævnet ikke vil kunne afvise en sag indbragt af Medieombudsmanden eller undlade at behandle den, hvis den forurettede udtaler sig imod sagens behandling i nævnet. Nævnet bemærker i den forbindelse, at der dermed lægges op til en anden praksis i disse sager end nævnets praksis for egen drift-sager, hvorefter nævnet undlader at behandle en sag af egen drift, hvis en eventuelt forurettet har frabedt sig dette. **TV 2, DMJX, Advokatrådet og Danske Advokater** foreslår, at Medieombudsmanden skal høre forurettede inden indbringelse af en sag for Pressenævnet, så den forurettede har mulighed for at modsætte sig det. **Gadejuristen**, **DR** og **Dansk Erhverv** opfordrer til, at Medieombudsmanden som hovedregel ikke skal kunne indbringe en sag for Pressenævnet, når den identificerbare forurettede udtrykkeligt modsætter sig dette, eller at den forurettedes ønske tillægges væsentlig betydning ved vurderingen af, om sagen skal behandles.

DR forstår forslaget således, at Pressenævnet mister muligheden for at afvise klager, som Pressenævnet ellers ville kunne afvise pga. manglende retlig interesse, hvis sagen indbringes via Medieombudsmanden på baggrund af en henvendelse fra en person uden retlig interesse. DR formoder, at Pressenævnet fortsat vil kunne afvise en klage indgivet til Pressenævnet fra en person uden retlig interesse, uanset om Pressenævnet samtidig behandler en klage indbragt af Medieombudsmanden vedrørende samme indhold.

Danske Advokater anbefaler, at Pressenævnet i alle tilfælde bevarer sin selvstændige kompetence til at prøve spørgsmålet om retlig interesse, uanset om sagen er indbragt af Medieombudsmanden.

Pressenævnet og **TV 2** bemærker, at en vedtagelse af lovforslaget kan have økonomiske konsekvenser for Pressenævnet, da en større tilgang af klagesager kan påvirke sagsbehandlingstiden og nødvendiggøre flere ressourcer til Pressenævnet. **Danske Medier** anfører, at det bør sikres, at eventuelle meromkostninger som følge af et øget antal sager ikke pålægges mediebranchen i et omfang, der medfører en uforholdsmæssig økonomisk belastning af de medier, der finansierer nævnet.

Kulturministeriet bemærker, at det foreslåede udmønter den politiske aftale, hvoraf det fremgår, at Medieombudsmanden skal have kompetence til at indbringe sager for Pressenævnet, der har væsentlig eller principiel betydning for almindelig redelighed, og i den forbindelse argumentere for, hvorfor god presseskik er tilsidesat. Medieombudsmanden vil på denne måde kunne bidrage til udviklingen af god presseskik, herunder ved at rejse sager, som ikke kan forventes rejst af forurettede selv. Det vil fortsat være Pressenævnet og ikke Medieombudsmanden, der har kompetence til at træffe afgørelse om god presseskik.

Kulturministeriet bemærker, at det med lovforslaget foreslås, at Pressenævnet ikke skal kunne afvise sager, der indbringes for Pressenævnet af Medieombudsmanden med henvisning til manglende retlig interesse. Medieombudsmanden vil dog kunne trække sager tilbage. Det vil f.eks. kunne være relevant, hvis Pressenævnet allerede behandler sagen eller behandler en lignende sag på baggrund af en klage eller af egen drift. Kulturministeriet bemærker videre, at det fremgår af den politiske aftale, at der i evalueringen af Medieombudsmandens kompetencer også skal indgå en vurdering af, om aftalen har haft indvirkning på Pressenævnets sagsbehandlingstider.

2.2.4. Straf for overtrædelse af ansvarsnorm om "god offentliggørelsesskik"

Justitia anbefaler, at muligheden for at idømme frihedsstraf fjernes og anfører, at det kan indebære stor påvirkning af ytringsfriheden.

KreaKom finder, at det bør overvejes, om adgangen til at udstede administrative bødeforelæg bør træde i kraft på et senere tidspunkt, når der er etableret en tilstrækkelig praksis for Medieombudsmandens påbud og håndhævelsen heraf.

Dansk Erhverv finder ikke, at Medieombudsmanden bør have adgang til at udstede administrative bødeforelæg og bemærker, at det indebærer, at den myndighed, der undersøger og vurderer en sag, samtidig får mulighed for at fastsætte en sanktion.

Dansk Erhverv finder, at bødeniveauet bør stå i rimeligt forhold til overtrædelsens karakter og grovhed og afspejle sanktionsniveauet på sammenlignelige områder.

Dansk Industri finder det vigtigt, at eventuelle sanktionsmuligheder er proportionale. Mange digitale indholdsskabere er enkeltpersoner eller mindre virksomheder uden adgang til juridiske ressourcer på niveau med etablerede mediehuse og anfører, at ordningen ikke må skabe en situation, hvor usikkerhed om reglerne afholder legitime aktører fra at deltage i den offentlige debat.

Børnerådet beder ministeriet beskrive den alderssvarende vejledning og bistand til 15-17-årige om pålæg og følgerne af bøde og straf ift. mindreårige. Det bedes belyst i forhold til Børnekonventionens artikel 40 om hensyntagen til blandt andet alder og resocialisering.

Kulturministeriet bemærker, at sanktioner og bødestørrelserne blev aftalt i forbindelse med den politiske aftale.

Hvad angår administrative bødeforelæg bemærker Kulturministeriet, at det først vil kunne udstedes i tilfælde, hvor den alternative medieaktør har undladt at efterleve et påbud.

Hvad angår muligheden for at idømme frihedsstraf bemærker Kulturministeriet, at der i de almindelige bemærkninger pkt. 3.4.3. lægges op til, at frihedsstraf kan anvendes i fjerdegangstilfælde, når omstændighederne i øvrigt taler for det.

2.2.5. Evaluering af Medieombudsmandens kompetencer

Danske Medier og Advokatrådet finder det positivt, at Medieombudsmandens kompetencer skal evalueres efter fire år.

Dansk Journalistforbund mener, at evalueringen af Medieombudsmandens kompetencer skal indskrives i lovteksten og ikke blot i lovforslagets bemærkninger.

Justitia anbefaler, at den planlagte evaluering af ordningen skal medtage en undersøgelse af, hvilken betydning Medieombudsmanden har haft for ytringsfriheden og den frie debat.

Børnerådet anbefaler, at børn og unge bør inddrages i tilrettelæggelse og evaluering af Medieombudsmandens kompetencer og virksomhed, så det sikres, at de afspejler børns virkelighed.

Kulturministeriet bemærker, at det fremgår af den politiske aftale, at Medieombudsmandens kompetencer skal evalueres efter fire år, herunder med henblik på at undersøge, om Medieombudsmanden fortsat skal have forskellige kompetencer overfor hhv. traditionelle massemedier og alternative medieaktører. I evalueringen skal der

endvidere indgå en vurdering af, om aftalen har haft en indvirkning på Pressenævnets sagsbehandlingstider. Evalueringen forestås af Kulturministeriet med inddragelse af relevante parter.

2.2.6. EU- og menneskeretlige overvejelser

DR, TV 2, Danske Medier, Justitia, Institut for Menneskerettigheder, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder og **Dansk Industri** opfordrer til, at der i eller i forbindelse med lovforslaget redegøres for de EU- og menneskeretlige overvejelser forbundet med Medieombudsmanden, og flere fremhæver Den Europæiske Forordning om Mediefrihed, art. 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) og Digital Service Act (DSA).

Institut for Menneskerettigheder vurderer, at den foreslåede ordning vil medføre indgreb i retten til ytrings- og informationsfrihed efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 10. Instituttet anerkender imidlertid behovet for reguleringen af alternative medieaktører, så de er undergivet etiske retningslinjer på linje med det, der gælder for traditionelle massemedier efter medieansvarsloven. Dermed pålægges disse aktører det ansvar, der følger med den udvidede beskyttelse af ytringsfriheden efter EMRK artikel 10.

Danske Medier anerkender ambitionen om at beskytte mod alternative medieaktørers indhold og handlemåde i strid med "god offentliggørelsesskik", men foreningen finder det vigtigt, at en kommende Medieombudsmand ikke kommer til at fungere som offentlig smagsdommer i forhold til indhold, som fx kan virke krænkende, forargende eller usmageligt, men som ikke desto mindre er lovlige ytringer efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols faste praksis.

Dansk Journalistforbund finder det afgørende, at der med afgrænsningen af Medieombudsmandens kompetence ikke røres ved, hvad der i henhold til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols fastslåede praksis er lovlige ytringer, der er beskyttet af Menneskerettighedskonventionens artikel 10.

Forbundet for Influenter og Bloggere i Dansk Journalistforbund finder, at Medieombudsmandens kompetencer udgør et indgreb i den redaktionelle frihed og den negative ytringsfrihed og anfører, at disse kombineret med en uklar ansvarsnorm, er der en betydelig risiko for en chilling effect, hvor influenter og borgere afholder sig fra at deltage i den offentlige debat af frygt for at overtræde uklare regler.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har noteret sig, at der kan være tilfælde, hvor Medieombudsmandens kompetencer over udenlandske medieaktører er begrænset af EU-retten. Styrelsen bemærker i den forbindelse, at der i sådanne tilfælde kan opstå en skævvridning af konkurrencen mellem danske og udenlandske alternative medieaktører.

Justitia mener, at lovforslaget bør finde en bedre balance i forhold til ytringsfriheden.

Digitalt Ansvar anbefaler, at det fremgår af bemærkningerne, at Medieombudsmanden kan søge status som pålidelig indberetter efter artikel 22 i forordningen om digitale tjenester (DSA). Det vil give Medieombudsmanden mulighed for at anmelde ulovligt indhold og profiler til platformene direkte. Medieombudsmanden bør i den forbindelse samarbejde med det dansk DSA-tilsyn, som har kompetence overfor danske digitale tjenester.

DMJX anfører, at det bør sikres, at Medieombudsmandens virksomhed dels ikke kommer til at overlappe med Pressenævnets og dels ikke får en "chilling effect" på de journalistiske mediers virksomhed, som kan komme i konflikt med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10.

Børnerådet opfordrer til en redegørelse for, hvordan barnets privatliv efter Børnekonventionens artikel 16 beskyttes ved indirekte identifikation og fornyet omtale, både under sagsbehandlingen og ved offentliggørelse af afgørelser.

Det er Kulturministeriets og Justitsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning er i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige og internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Forordning om Mediefrihed (EMFA), Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) og Forordning om digitale tjenester (DSA).

Der er i den forbindelse navnlig lagt vægt på, at medieombudsmanden vil få mulighed for at håndhæve gældende regler, herunder ved at indbringe sager for Pressenævnet og føre sager ved domstolene. Det bemærkes, at når medieombudsmanden udfører opgaver, som ellers ville være blevet udført af anklagemyndigheden, vil medieombudsmanden være underlagt de samme grundlæggende principper som anklagemyndigheden, og det vil fortsat være anklagemyndigheden, der rejser tiltale, og domstolene, der afsiger dom.

Der er desuden lagt vægt på, at medieombudsmanden vil få mulighed for at fastsætte regler om god offentliggørelsesskik over for alternative medieaktører inden for rammerne af Danmarks EU-retlige og internationale forpligtelser. Det forudsættes i bemærkningerne, at medieombudsmanden i forbindelse med fastsættelsen af nærmer regler om god offentliggørelsesskik vil søge inspiration i retningslinjerne for god presseskik og de etiske retningslinjer for influenter og bloggere. Det bemærkes, at medieombudsmanden over for alternative medieaktører alene vil få kompetence til at påbyde alternative medieaktører at offentliggøre medieombudsmandens afgørelser om overtrædelse af grænserne for god offentliggørelsesskik og offentliggøre genmæler om oplysninger af faktisk karakter, som det kendes fra medieansvarslovens §§ 36-40.

2.2.7. Ens regulering af medier udgivet under samme titel

Dansk Journalistforbund (DJ) og DMJX kan tilslutte sig forslaget. **DJMX** bemærker, at ændringen vil lette både mediernes og Pressenævnets arbejde med registrering og at det er i overensstemmelse med ånden i medieansvarsloven fra 1992.

Pressenævnet har noteret sig, at det fremgår af de specielle bemærkninger til lovudkastets § 35, at såfremt der indgives anmeldelse til Pressenævnet, vil massemediet være omfattet af medieansvarslovens anvendelsesområde i medfør af § 8, stk. 1, 1. pkt., og massemediet vil dermed ikke være undtaget fra pligterne i medieansvarslovens § 5, stk. 1, og § 7 i medfør af de ændringer, der foreslås i § 35, nr. 2 og 3. Pressenævnet bemærker i den forbindelse, at nævnet ikke foretager en prøvelse af, om et anmeldt massemedie opfylder betingelserne i medieansvarsloven, når nævnet modtager en anmeldelse. Indgives der derimod en klage over et massemedie, der er anmeldt til Pressenævnet, prøver nævnet i forbindelse med klagesagen, om massemediet opfylder betingelserne i § 1, nr. 3. Pressenævnet vurderer, at forslaget vil medføre begrænsede negative økonomiske konsekvenser for nævnet, der finansieres af mediebranchen.

Justitsministeriet bemærker, at massemedier der efter den foreslåede ordning vil være omfattet af medieansvarsloven i medfør lovforslagets § 35, nr. 1, vil være undtaget fra pligterne i medieansvarslovens § 5, stk. 1 og § 7, jf. lovforslagets § 35, nr. 3. Den foreslåede bestemmelse vil imidlertid ikke have betydning for muligheden for at indgive anmeldelse til Pressenævnet, jf. medieansvarslovens § 8, stk. 1, 1. pkt. Såfremt et massemedie, omfattet af den foreslåede bestemmelse i medieansvarslovens § 8, stk. 1, 4. pkt., indgiver anmeldelse til Pressenævnet, vil dette medie således være omfattet af medieansvarslovens anvendelsesområde i medfør af medieansvarslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., og dermed ikke være undtaget fra pligterne i medieansvarslovens § 5, stk. 1, og § 7, i medfør af de ændringer, der foreslås i § 35, nr. 2 og 3. Der er således ikke lagt op til en ændring af retstilstanden for de massemedier, der indgiver anmeldelse til Pressenævnet. Der er med den foreslåede ordning ikke lagt op til, at Pressenævnets praksis for prøvelse af betingelserne i medieansvarslovens § 1, nr. 3, skal ændre sig.

Pressenævnet bemærker endvidere, at bl.a. forslaget om ens regulering af medier udgivet under samme titel – kombineret med en række andre forslag, herunder afskaffelse af krav om anmeldelse af offentligt tilgængelige informationsdatabaser til Pressenævnet og Datatilsynet, jf. punkt 2.2.8 – kan have økonomiske konsekvenser for Pressenævnet, da en større tilgang af klagesager kan påvirke sagsbehandlingstiden og nødvendiggøre flere ressourcer. **TV2** tilslutter sig dette synspunkt. Pressenævnet bemærker endelig, at de er oplyst om, at en eventuel yderligere personalemæssig opnormering i sekretariatet på nuværende tidspunkt hindres af implementeringen af "det statslige arbejdsprogram" og det samlede lønsumsloft, som Pressenævnet deler med Justitsministeriets departement.

Justitsministeriet noterer sig de anførte synspunkter. Det er Justitsministeriets vurdering, at forslaget forventes at medføre begrænsede negative økonomiske konsekvenser for Pressenævnet, som finansieres af mediebranchen. Justitsministeriet skal

endvidere bemærke, at Justitsministeriets departements implementering af det statslige arbejdsprogram ikke vil være hindrende for eventuelle yderligere personalemæssige opnormeringer i Pressenævnets sekretariat.

2.2.8. Afskaffelse af krav om anmeldelse af offentligt tilgængelige informationsdatabaser til Pressenævnet og Datatilsynet

Datatilsynet, Dansk Journalistforbund (DJ) og DMJX støtter forslaget.

DMJX mener dog ikke, at det fremgår klart af lovforslaget, hvad der fremover skal være praksis i forhold til databeskyttelse for de massemedier, der ikke har tilmeldt sig Pressenævnet. I den forbindelse foreslås det, at der bør gives medieombudsmanden kompetence til også at træffe afgørelse om databeskyttelsesspørgsmål på linje med Pressenævnet, alternativt at det bør fastslås, at samtlige alternative medieaktører er underlagt Datatilsynet.

Justitsministeriet bemærker, at formålet med forslagets § 36, nr. 1, er, at ensrette reglerne for sletning for massemedier omfattet af medieansvarslovens § 1, eller som drives i tilknytning til en eller flere virksomheder, der udgiver sådanne massemedier. Forslagets § 36, nr. 1, vil ikke ændre retsstillingen de massemedier, der ikke er omfattet af medieansvarsloven eller som ikke drives i tilknytning til en eller flere virksomheder, der udgiver sådanne massemedier.

Lov om massemediers informationsdatabaser gælder for informationsdatabaser, der er massemedier, jf. lov om massemediers informationsdatabaser § 1. Herved forstås de af medieansvarslovens § 1 omfattede massemedier, jf. lov om massemediers informationsdatabaser § 2. Dette omfatter bl.a. tekster, billeder og lydprogrammer, der periodisk udbredes til offentligheden, såfremt de har karakter af en nyhedsformidling, som kan ligestilles med den formidling, der er omfattet af nr. 1 eller 2, jf. dog § 8, stk. 1, jf. medieansvarslovens § 1, nr. 3 (de såkaldte "§ 1, nr. 3-medier"). Efter lovforslagets § 35, nr. 1, vil kravet om anmeldelse til Pressenævnet efter medieansvarslovens § 8, stk. 1, dog blive fjernet, for så vidt de udgives af samme medieforetagende og under samme titel som et massemedie, der er omfattet af § 1, nr. 1 eller 2. For øvrige § 1, nr. 3-medier vil kravet om anmeldelse til Pressenævnet efter medieansvarslovens § 8, stk. 1, for at være omfattet af medieansvarsloven fortsat gælde.

For de informationsdatabaser, der er massemedier, der ikke med den foreslåede ordning omfattes af lov om massemediers informationsdatabaser, er retsstillingen uændret, således at databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen på samme måde som i dag som udgangspunkt finder anvendelse.

Justitsministeriet har på den baggrund tilpasset bemærkningerne i overensstemmelse hermed.

For så vidt angår forslaget om, at give medieombudsmanden kompetence til også at træffe afgørelse om databeskyttelsesspørgsmål på linje med Pressenævnet i disse tilfælde, har Justitsministeriet vurderet, at der ikke bør gives medieombudsmanden en sådan kompetence.

Pressenævnet har noteret sig, at forslaget vil have betydning for nævnets virke, herunder at forslaget kan have økonomiske konsekvenser for Pressenævnet. Der henvises i det hele til punkt 2.2.7.

For så vidt angår Pressenævnets bemærkninger til forslagets økonomiske konsekvenser, henvises der til Justitsministeriets bemærkninger til dette under pkt. 2.2.7.

Professor Steen Schaumburg-Müller bemærker, at forslaget indeholder en række problemer forbundet med blot at afskaffe anmeldelseskravet efter mediedatabaseloven og derved automatisk lægge offentligt tilgængelige mediedatabaser, der er tilknyttet medier under medieansvarsloven, ind under mediedatabaseloven. *For det første* peges der på, at forslaget alene tager højde for at afskaffe anmeldelsespligten, men ikke tager højde for, at der er to konkurrerende regelsæt, der regulerer spørgsmålet om den fortsatte tilgængelighed af offentliggjorte oplysninger om personer. *For det andet* peges på, at formålet med at udvide området for mediedatabaselovens regler om offentligt tilgængelige mediedatabaser er problematisk henset til, at loven er både teknisk og juridisk forældet. I den forbindelse bemærkes det bl.a., at de kategorier af oplysninger, som opereres med ikke svarer til aktuel databeskyttelsesret. På den baggrund anbefaler han, at man helt afskaffer mediedatabaselovens kapitel 3, §§ 6-11a.

Justitsministeriet noterer sig de fremsatte synspunkter og bemærker, at Medieansvarsudvalget anbefaler, at massemediers offentligt tilgængelige informationsdatabaser bør reguleres i lov om massemediers informationsdatabaser, uanset om de er anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet eller ej. Det fremgår videre af de almindelige bemærkninger, punkt 3.6.3, at det af den politiske aftale fremgår, at aftalepartierne i overensstemmelse med Medieansvarsudvalgets anbefalinger er enige om, at offentligt tilgængelige informationsdatabaser, der er massemedier omfattet af medieansvarslovens § 1, eller som drives i tilknytning til en eller flere virksomheder, der udgiver sådanne massemedier, vil blive reguleret i lov om massemediers informationsdatabaser. Lovforslaget gennemfører dette. Justitsministeriet har ikke i forbindelse med det aktuelle lovforslag fundet anledning til at foretage en generel revision af lov om massemediers informationsdatabaser.

På den baggrund har Justitsministeriet ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på baggrund af de anførte synspunkter.

2.2.9. Mulighed for at behandle visse private straffesager efter den forenklede proces

Dansk Journalistforbund kan tilslutte sig forslaget.

Vestre Landsret og **Østre Landsret** bemærker, at forslaget ikke er i overensstemmelse med Retsplejerådets tidligere forslag og anbefalinger om den forenklede proces, hvori det anføres, at private straffesager som følge af deres særlige karakter bør være undtaget fra den forenklede proces, jf. betænkning nr. 1436/2004 s. 448f. Hvis forslaget gennemføres, forventes det, at sagerne ofte vil have en sådan karakter, at retten vil bestemme, at sagens videre behandling i stedet skal ske efter retsplejelovens almindelige procesregler, og at der ofte vil være grundlag for at give parterne advokatpålæg. De anbefaler på den baggrund, at lovudkastet bør indeholde nærmere overvejelser om rækkevidden og omfanget af rettens vejledningspligt. **Byretterne** kan tilslutte sig disse bemærkninger. **Østre Landsret og Vestre Landsret** bemærker, at det i det reviderede lovforslag til brug for den 2. offentlige høring anføres i lovudkastets bemærkninger, at den sædvanlige vejledningspligt vil gælde i disse sager, men bemærker, at forslagets bemærkninger ikke indeholder nærmere overvejelser om det særlige forhold i disse sager, at den ene part nedlægger påstand om straf (bøde) over for den anden part. Dette rejser efter Østre Landsret og Vestre Landsrets opfattelse mere principielle spørgsmål om rækkevidden og omfanget af rettens vejledningspligt og taler for, at retten har ingen eller alene en meget begrænset vejledningspligt i disse sager.

Dommerforeningen kan tillige tilslutte sig bemærkningerne fra Østre og Vestre Landsret og tilføjer, at private straffesager efter foreningens opfattelse grundlæggende må anses for uegnede til behandling i den forenklede proces.

Justitsministeriet bemærker, at forslaget baserer sig på Medieansvarsudvalgets anbefaling om, at private straffesager om freds- og ærekrænkelser, hvor der ikke nedlægges påstand om fængselsstraf, skal kunne behandles efter den forenklede proces. Baggrunden er ifølge udvalget, at personer, der udsættes for freds- og ærekrænkelser, bør gives mulighed for på enkel måde at få genoprejsning. Udvalget anerkender i den forbindelse, at sager om freds- og ærekrænkelser vil kunne indebære vanskelige retlige vurderinger, herunder i forhold til retten til ytringsfrihed, hvorfor visse typer af disse sager i altovervejende grad ikke vil være egnede til at blive behandlet efter den forenklede proces. Dette vil bl.a. som det klare udgangspunkt gælde sager, der er sket i massemedier.

Det er på denne baggrund, at Justitsministeriet udover ændringen i retsplejelovens § 400, stk. 3, 2. pkt., jf. forslagets § 34, nr. 6, foreslår, at det skal være muligt for både sagsøger og sagsøgte ensidigt at bestemme, at en sag, der lever op til betingelserne for behandling efter den forenklede proces, skal behandles efter retsplejelovens almindelige procesregler, jf. forslagets § 34, nr. 5. Derudover vil retterne fortsat – som det også gælder for sager, der behandles efter den forenklede proces efter gældende ret – i visse tilfælde efter anmodning fra en part eller af egen drift kunne bestemme, at sagens videre behandling ved retten skal ske efter retsplejelovens almindelige procesregler, f.eks. hvis sagen angår komplicerede faktiske eller retlige spørgsmål. Endelig skal det være muligt at give advokatpålæg til begge parter i sådanne sager, hvorved det sikres, at parterne kan få bistand fra en advokat, hvis retten finder, at sagen ellers ikke ville kunne behandles på en hensigtsmæssig måde.

Det er således Justitsministeriets vurdering, at forslaget i tilstrækkelig grad tager hensyn til, at det alene vil være de sager, der er egnede til behandling efter den forenklede proces, som ville kunne behandles efter denne. Justitsministeriet har på den baggrund ikke fundet anledning til at præcisere lovforslaget.

Justitsministeriet bemærker, at det allerede fremgår af de specielle bemærkninger til § 34, nr. 6 i lovforslaget, at vejledningspligten i private straffesager, der behandles efter den forenklede proces, skal svare til vejledningspligten i andre sager, der behandles efter den forenklede proces. Det fremgår endvidere, at der i praksis vil være mindre grund for retten til at vejlede, hvis parten er repræsenteret af en advokat, da advokaten i så fald kan forventes at yde den nødvendige vejledning. Justitsministeriet har på den baggrund ikke fundet anledning til at præcisere lovforslaget på baggrund af bemærkningerne fra Østre Landsret og Vestre Landsret.

2.2.10. Udvidelse af straffelovens § 268, nr. 2

Dansk Journalistforbund (DJ) kan tilslutte sig forslaget.

Justitsministeriet har noteret sig, at DJ kan tilslutte sig lovforslaget.

2.2.11. Afskaffelse af retsafgift for udlevering af visse kopier og udskrifter m.v. for massemedier

DR, **TV2, Danske Medier og Dansk Journalistforbund (DJ)** ser positivt på forslaget om at afskaffe afgiften for udlevering af visse kopier og udskrifter for massemedier.

Dansk Journalistforbund (DJ) anbefaler dog, at man herudover ser nærmere på adgangen til aktindsigt i domme og kendelser for andre end traditionelle massemedier, herunder f.eks. selvstændige freelancejournalister, seriøse bloggere og influenter samt tv-produktionsselskaber.

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) foreslår, at afskaffelsen af afgift på aktindsigt i domme og kendelser ikke bør begrænses til at gælde for massemedier, men at foreninger, der agerer i og på vegne af civilsamfundet også bør være omfattet af samme regel, idet disse ofte behandler og formidler domme og kendelser af interesse for civilsamfundet i nyhedsbreve og lignende.

Østre Landsret og **Vestre Landsret** bemærker, at forslaget må forventes at indebære, at retterne skal bruge betydelige yderligere ressourcer på at behandle flere anmodninger om aktindsigt fra massemedier og noterer sig i den forbindelse, at der overføres et mindre beløb til retterne som følge af et stigende antal aktindsigtsanmodninger.

Dommerforeningen og **byretterne** kan tilslutte sig disse bemærkninger.

Sø- og Handelsretten vurderer, at det forventede antal aktindsigtsanmodninger i især insolvenssager vil stige væsentligt og at omfanget af disse vil antage et væsentligt større omfang og det derfor vil medføre et betydeligt ekstra ressourcetræk for retten. På den baggrund vurderes det, at de i lovforslaget skønnede merudgifter for domstolene er sat for lavt.

Byretterne kan tilslutte sig, at det afsatte beløb til behandling af flere aktindsigtsanmodninger ikke er på et niveau, der vil kunne dække de forventede merudgifter ved domstolene. De bemærker i den forbindelse, at det vil bidrage til, at domstolenes flerårsaftale fra november 2023 om domstolenes økonomi for 2024-2027 herved udhules og at de fornødne kontorfunktionær- og juristressourcer, som må tilføres området som konsekvens vil fragå den almindelige retssagsbehandling ved retterne og dermed påvirke sagsbehandlingstiderne negativt.

Justitsministeriet bemærker, at den foreslåede ordning er afgrænset til at omfatte massemedier omfattet af medieansvarslovens § 1. Denne afgrænsning svarer til den personkreds, der har en udvidet adgang til aktindsigt efter retsplejelovens § 41 f. Lovforslaget gennemfører på dette punkt den politiske aftale.

På den baggrund har Justitsministeriet ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget.

3 Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer:

- § 33 er ændret, så det foreslås, at kulturministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af § 9, stk. 1, hvorefter alternative medieaktører omfattet af § 11 skal handle i overensstemmelse med god offentliggørelsesskik, § 14, hvorefter Medieombudsmanden træffer afgørelse om god offentliggørelsesskik, 18-21 om sagsbehandlingsregler, § 30, 1. og 2. led, hvorefter der kan straffes for tilsidesættelse af Medieombudsmandens påbud efter § 14, og § 32, hvorefter Medieombudsmanden kan udstede administrative bødeforelæg.

  Det forudsættes i bemærkningerne til § 33, stk. 2, at bestemmelsen vil blive sat i kraft, når Medieombudsmanden har fastsat nærmere regler om god offentliggørelsesskik.

  Formålet med ændringen er at sikre, at de alternative medieaktører får tilstrækkelig tid og mulighed for at orientere sig i nærmere regler for ansvarsnormen om god offentliggørelsesskik, før den træder i kraft.

- § 26 er ændret, så det i et nyt stk. 2 fremgår, at kulturministeren fører et økonomisk tilsyn med tilskuddets anvendelse inden for formålet og kan påtale

herom. Dertil er det tilføjet i bemærkningerne til § 26, stk. 2, at kulturministeren vil kunne påtale over for Medieombudsmanden, såfremt ministeren som led i det økonomiske tilsyn konstaterer, at tilskudsvilkårene ikke overholdes. Det er videre tilføjet, at kulturministeren kan føre et almindeligt ulovbestemt sektortilsyn, hvilket indebærer, at ministeren vil kunne påtale, hvis der foregår ulovligheder i sagsbehandlingen eller økonomiske uregelmæssigheder, men ministeren vil ikke kunne instruere eller sanktionere Medieombudsmanden.

- § 28 er ændret, så Medieombudsmanden også skal indsende et årsregnskab efter årsregnskabslovens principper til kulturministeren og ikke kun offentliggøre årsregnskabet.

- § 11, stk. 3, er udgået, således at kulturministeren ikke skal fastsætte nærmere regler om afgrænsning af større alternative medieaktører. Det er i stedet tilføjet i bemærkningerne til § 11, stk. 1, at en vis rækkevidde for større alternative medieaktører f.eks. kan være mindst 15.000 følgere, abonnenter m.v. på den platform, hvor indholdet er blevet udbredt til offentligheden.

- Bemærkningerne til § 36, nr. 1 er ændret, så det fremgår, at forslagets § 36, nr. 1, ikke vil ændre retsstillingen for de massemedier, der ikke er omfattet af medieansvarsloven eller som ikke drives i tilknytning til en eller flere virksomheder, der udgiver sådanne massemedier. Det fremgår endvidere, at for de medier og aktører, der falder udenfor den forslåede ordning, vil det fortsat være de almindelige regler i databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen, der finder anvendelse.

- Bemærkningerne til § 15 er præciseret, så det fremgår, at alderskriteriet på 15 år kun gælder for fysiske personer og ikke for juridiske personer.

- Det er tilføjet eksplicit i pkt. 3.3.3.1 i de almindelige bemærkninger, at medier omfattet af medieansvarsloven i henhold til lovforslaget ikke vil blive underlagt en ny ansvarsnorm.

Herudover er der foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.